

Rothe: Jeg vil blot tillade mig at bemærke, at, naar Udvalget har opstillet sig et bestemt Princip, nemlig det Princip, at man overalt, hvor der ikke er særlige, aldeles afgørende Grunde, der tale derimod, vil vende tilbage til Grundlovens Affatning, og naar man da i et Tilfælde, som jeg har oplyst med Hensyn til § 52, har fraveget dette bestemte Princip, som man ellers har gennemført med megen Stringents, for ikke at blive nødt til at bruge Ordet „Stat“ om Kongerigets særegne Anliggender, saa forekommer det mig aldeles klart, at Udvalgets Fleertal har været inconsequent i sin Betragtning af Betydningen af Ordet „Stat“.

Ordføveren: Derfom Udvalgets Fleertal var gaaet løs paa at tilegne sig det Ord „Stat“ for Kongerigets særlige Anliggender og ikke vilde indrømme, at Heelstaten ogsaa har Lov til at betegne sig ved „Stat,“ saa kunde de sidste Bemærkninger være rigtige, men vi ere gaaede saavidt i de Forhandlinger, her have fundet Sted om Ordet „Stat,“ at vi endog have gjort opmærksom paa, at det hedder „Statsstat,“ at „Stat“ er et saa almindelig anvendt Ord under ganske forskjellige Omstændigheder, at der ikke kunde hentes nogen Banfælsighed derfra. Naar man nu i et enkelt Tilfælde, hvor dette Ord „Stat“ ellers kunde blive brugt, seer, at det, paa Grund af den Stilling, hvori det kommer til at staae paa et andet Sted, kunde blive misforstaaet, saa er der ikke mindste Inconsequents i at tage det bort, saa er det en ganske simpel Følge af det, som er vor Hovedopgave, at see at gjøre sig forstaaeligt ved de Midler, man har. Det, vi have eftertragtet, er at benytte den nuværende Grundlovs Udtryk, saaledes som de nu ere, paa alle de Steder, hvor de ikke kunne give Anledning til Misforstaaelse og Forvirring, men derimod paa saadanne Steder, hvor det har været klart og tydeligt, at de kunde give Anledning til Misforstaaelse, der have vi søgt at bruge andre Udtryk. Skulde det fremdeles være Tilfældet, at der kunde paavises saadanne virkelige Anledninger til Misforstaaelse, saa er

jeg ogsaa overbevist om, at man vil see at rette dem, thi jeg troer ikke, at det ligger i Udvalgets Fleertals Natur at hænges sig i Ord.

Premierministeren: Det er just ikke med et glad Herte, at jeg paany gaaer til at forhandle om det Udcast til en ny Grundlov for Kongeriget Danmark, som er bleven det ærede Thing forelagt. Jeg kan ikke nægte, at hvad der var mig levet af Forventning om ved mindelig Overenskomst at faae dette store fædrelandske Anliggende bragt til en lykkelig Ende, blev nedslaaet i en betydelig Grad ved de Forhandlinger, som vi havde iforgaars. Der forelaae da et Uffnit af Grundlovsudkastet, hvor jeg troer, at man paa en meget maadeholden Maade havde søgt at sætte de forskellige Retninger i Folket istand til at blive tilfredsstillede, idet man ikke berøvede nogen af dem det, som de satte Pris paa, men blot vilde aabne en Udgang til, i Fremtiden at kunne blive fri for de Dele deraf, som man ved nærmere Overveelse og ved samdragtig Vedtagelse mellem de forskellige Ørene af Statsmagten maatte finde, at man maatte ønske at være befriede for; men det blev under den Sag udtalt, at Fleertallet ubetinget var stemt for, at det skulde blive aldeles ved hvad der staaer i den nu gjældende Grundlov, eller med andre Ord, at samtlige de Valgregler, som findes i Grundloven, paany skulde optages som Grundlovsbestemmelser, som Bestemmelser, der ikke i Fremtiden, end ikke i deres mindst betydelige Dele, end ikke i det, som man saagodisom fra alle Sider erkjendte at være ufølsomt, kunde forandres uden ad en saa lang Vej, at den maatte betage dem, der maatte ønske saadanne Forandringer, Haab og Lyst til at begynde derpaa. I denne Forhandling blandede der sig ogsaa en dyb Mistillid til Ministeriet, hvilket jeg naturligvis høilig maa beklage. Jeg maa ogsaa ansee det som en Virkning af denne Mistillid, at der ytrede sig en saa særdeles Tilbøielighed til at misforstaae de Øtringer, som ere faldne fra min Side; jeg blev fra flere Sider støttet for at have brugt fornærmelige Øtringer mod Forsamlingen.